

ZELENE STREHE

V arhitekturi in zeleni arhitekturi so se začele pojavljati rastline na strehi že davno. V različnih klimatskih pogojih in različnih kulturnih pogojih sicer zelo različno, pa vendar. V skandinavskih deželah, kjer ni visokih temperatur in je zračna vlaga tudi poleti visoka, na strehah raste trava že zelo dolgo. Na slovenskih slamnatih strehah so se nekoč sami naseljevali netreski.

V prejšnjem stoletju je ekstravagantni in avantgardni arhitekt in likovni umetnik Hundertwasser oblikoval stavbe, na katerih je skozi okna raslo drevje. Istočasno ali z rahlim zamikom so arhitekti in gradbinci začeli oblikovati take in drugačne vrtove na strehah in terasah. Sprva bolj malo uspešno, potem pa vedno bolje in bolje. Spominjam se slovenskih tozadevnih začetkov v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko smo na hotelu Jama v Postojni na terasi, ki je bila namenjena restavraciji in večernim zabavam, oblikovali ambijent z drevjem, grmovnicami, trajnicami in zeleno preprogo, pa skulpturami in še čim. V začetku je bil vtis bizarno lep in ekstravaganten. Kar

Dokaj komplicirano in razgibano zasajena zelena streha – pravi park na strehi.

kmalu pa se je pokazalo, da gradbeno ni bil dobro izpeljan, ker je streha začela zamakati. Kasneje so se na objekt in turizem postojnske jame in Postojne sploh začeli zgrinjati še drugi temni oblaki in danes je ta hotel menda pred rušitvijo. Že v drugi polovici prejšnjega stoletja so v tako imenovani razviti zahodni Evropi začeli pospešeno iskati rešitve, s katerimi bi lahko del mestnih zelenih površin preselili na strehe. Tako so se na vrtnarskih razstavah že začele pojavljati strehe z asketskim rastlinjem skromne rasti, ki uspeva tudi v ekstremno sušnih pogojih z malo zemlje. Prav tako so tudi že nastajali pravi strešni parki za katere je bilo treba pripraviti debelo plast zemlje in so bili zasajeni tudi z večjim drevjem in grmovnicami. Tako je že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja v avstrijskem Gradcu nastal na podzemni garažni hiši park, katerega obiskovalci sploh niso opazili, da raste na strehi.

O strešnih vrtovih bo govora še v nekaj nadaljevanjih te rubrike, ker se tudi pri nas lepo razvijajo.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.